

ประชาสัมพันธ์

www.savings.tu.ac.th

สารจากประธาน

สวัสดีครับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ทุกท่าน ผมขออนุญาตออกแถลงการณ์ ฉบับพิเศษในวันนี้ เพื่อชี้แจงเรื่องสำคัญมากที่สมาชิกให้ความสนใจสอบถาม และหลายท่านให้ข้อเสนอแนะผ่านช่องทางสื่อสารของสหกรณ์ มายังผมเองและกรรมการ นั่นคือกำหนดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2566 และการจ่ายเงินปันผล

ตามข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ข้อ 66 ให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน แต่วันสิ้นปีทางบัญชีของ สอมธ.

จากข้อบังคับข้างต้น เดิมคณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดให้จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2566 ในวันศุกร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 ซึ่งจะนำเสนอระเบียบวาระการประชุมทั้งหมดต่อที่ประชุมสมาชิก แต่เนื่องด้วยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยก่อนจึงจะจัดประชุมได้ ซึ่งขณะนี้ยังมีปัญหาอุปสรรค ติดขัดในเรื่องดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดประชุมตามแผนเดิมได้ ทางคณะกรรมการดำเนินการ **จึงมีมติให้มีการเลื่อนการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2566 ออกไปเป็นวันที่ 17 มีนาคม 2566** โดยที่กำหนดการเดิมในวันศุกร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 จะเปลี่ยนเป็นการจัดประชุมเพื่อชี้แจงปัญหาอุปสรรคและความคืบหน้า การดำเนินการแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ให้แก่สมาชิกทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของหมู่มวลชนสมาชิก **โดยปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้ชี้แจงเบื้องต้นในเอกสารแนบ**

เหตุผลที่สหกรณ์ ต้องเลื่อนการจัดประชุมใหญ่ไปเป็นเดือนมีนาคม 2566 ไม่ใช่กลางเดือนกุมภาพันธ์ 2566 อย่างที่สมาชิกคุ้นเคย เพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นเรียบร้อยก่อน ดังนี้

1. ผู้ตรวจสอบกิจการที่คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ปี 2565 ได้แก่ บริษัท เอ็น.เอส.เค สอบบัญชีและกฎหมาย จำกัด ได้ตรวจพบข้อสังเกตว่าสหกรณ์มีการดำเนินการในอดีตที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ และคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ในบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น การรับฝากเงินที่ไม่ใช่สมาชิกตั้งแต่ปี 2545 ซึ่งสหกรณ์ชี้แจงว่า เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิกสมทบตามข้อบังคับ ซึ่งในเรื่องนี้ได้รอกการวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 โดยมีการติดตามและดำเนินการตามคำชี้แจงในเอกสารแนบ

2. การรอกการวินิจฉัย จากนายทะเบียนสหกรณ์ถึงการดำเนินการต่าง ๆ ของสหกรณ์ต่อการแก้ไขข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อสหกรณ์จะได้มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการต่อไป คาดว่าจะใช้เวลาในอีก 1 สัปดาห์

3. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ ปี 2565 ได้แก่ บริษัท สำนักงานสามสิบสี่อดีต จำกัด ได้เข้าตรวจสอบเพื่อรับรองงบการเงิน ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ติดปัญหาที่อาจมีเงื่อนไขจากข้อสังเกตของผู้ตรวจสอบกิจการ จึงต้องรอผลการวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อให้สามารถรายงานงบการเงินได้

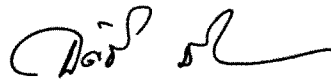
4. กรณีเกี่ยวกับสมาชิก ที่มีรายงานว่ามีการดำเนินการส่งไปในทางไม่สุจริต ที่มีบุคคลใช้เอกสารที่ถูกปลอมแปลงมาประกอบการขอกู้เงินกับสหกรณ์ ขณะนี้มีการดำเนินการที่ครอบคลุมความเสียหายทั้งหมดแล้ว อยู่ในขั้นตอนการขยายผลการตรวจสอบให้ครอบคลุมสัญญาเงินกู้พิเศษทั้งหมด โดยคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นกลาง

5. รวบรวมสรุปผลการจัดสรรกำไรสุทธิ พร้อมกับข้อมูลระเบียบวาระการประชุมอื่น ๆ จัดพิมพ์เป็นหนังสือส่งให้สมาชิกล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ตามข้อบังคับสหกรณ์

แม้สหกรณ์จะมีเหตุผลความจำเป็นที่ต้องเลื่อนจัดประชุมใหญ่ไปเป็นเดือนมีนาคม 2566 แต่สมาชิกหลายคนก็รอคอยและมีความจำเป็นต้องใช้เงินปันผลเงินเฉลี่ยคืนตามกำหนดเดิมที่เคยจัดประชุมใหญ่ คือช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2566 เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการจึงมีมติในการขยายระยะเวลาการยื่นขอกู้เงินกู้ฉุกเฉินหักเงินปันผล เริ่มตั้งแต่วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2566 และมีมติให้หยุดคิดดอกเบี้ยสำหรับสมาชิกที่รับเงินกู้ฉุกเฉินหักเงินปันผลไปแล้ว ให้หยุดหลังวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกอันเป็นผลอันเนื่องมาจากการเลื่อนจัดประชุมใหญ่ครั้งนี้

สำหรับผลประกอบการของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประจำปี 2565 ในเบื้องต้นมีกำไรสุทธิ จำนวน 427,413,187.32 บาท (รวมหักค่าเผื่อการบินไทย ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ค่าเผื่อการรับฝากเงิน ไม่ใช่สมาชิกและค่าเผื่อคดีการปลอมแปลงเอกสารแล้ว) ซึ่งสูงกว่าปีที่แล้วประมาณ 85 ล้านบาท และสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 390 ล้านบาท อยู่ 37 ล้านบาท (ข้อมูลอาจเปลี่ยนแปลงและต้องรับรองจากผู้สอบบัญชีก่อน) เมื่อนำมาจัดสรร 8 รายการ ตามข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ 82 แล้ว คาดการณ์ว่าสมาชิกจะได้รับเงินปันผลในอัตราร้อยละ 4.50 - 4.80 ต่อปีและเงินเฉลี่ยคืนอยู่ที่ประมาณ 12% ซึ่งสูงกว่าในปีที่ผ่านมาแม้ในสถานการณ์ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกรวมทั้งของประเทศ อีกทั้งต้องมีการตั้งค่าเผื่อหลายรายการ นอกจากนี้เรายังสามารถเติมเงินเข้าไปในกองทุนสวัสดิการทั้ง 3 กอง ที่พร้อมลงเรื่อย ๆ กว่า 25 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้เงินในกองทุนเพิ่มขึ้น เป็นครั้งแรกในรอบหลายปี ทั้งหมดคือความพยายามของกรรมการในชุดที่ 51/2565 ที่ได้ช่วยกันในการสร้างผลกำไรดังกล่าว สำหรับแผนการดำเนินการในปีหน้า ที่จะนำเสนอในที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการจะพยายามสร้างมาตรฐานของเงินปันผลให้อยู่ในระดับที่สมาชิกสามารถใช้ดำรงชีพอยู่ได้ คือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.00 ต่อปี และเฉลี่ยคืนไม่น้อยกว่าร้อยละ 15.00 ต่อปี

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีข่าวลือ ข่าวเท็จ และข่าวร้ายที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ในหลายเรื่อง แต่เนื่องด้วยสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นสถาบันการเงิน การสร้างความเชื่อมั่นจึงเป็นสิ่งสำคัญ การโต้ตอบหรือการแถลงการณ์ใด ๆ จำเป็นที่จะต้องมามีข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่หมู่มวลชนสมาชิก ไม่เช่นนั้นอาจส่งผลกระทบต่อสถานะการเงินของสหกรณ์ได้ แม้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นข้างต้นเป็นผลมาจากการดำเนินงานในอดีต แต่ผมและกรรมการชุดปัจจุบันไม่ได้นิ่งนอนใจ ได้พยายามแก้ไขอย่างเต็มความสามารถบนผลประโยชน์ของสมาชิก ทำให้ผมอาจไม่ได้ออกมาชี้แจงและต้องใช้ความอดทนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ท่ามกลางอุปสรรค และข้อขัดแย้งมากมาย อย่างไรก็ตาม ผมอยากให้สมาชิกทุกท่าน โปรดเชื่อมั่นและไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผม และกรรมการทุกท่านที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่สะสมมาเป็นเวลานานให้สำเร็จลุล่วง และก้าวสู่การเป็นสหกรณ์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับด้วยความรู้ความสามารถที่ผมมีและเชี่ยวชาญในด้านนี้ ผม คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่ เต็มกำลังสุดความสามารถ ขอให้สมาชิกเชื่อมั่น เราจะฝ่าฟันวิกฤติและผ่านไปด้วยกัน ขอขอบคุณครับ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.ฉัตรชัย มิ่งมาลัยรักษ์)

ประธานกรรมการ

ความคืบหน้าในการแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด

ตามที่สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้แต่งตั้งบริษัท เอ็น.เอส.เค สอบบัญชีและกฎหมาย จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบกิจการประจำปี 2565 ตามมติที่ประชุมใหญ่ ได้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงาน ทั้งปวงของสหกรณ์และรายงานผลการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน นั้น ได้มีการตั้งข้อสังเกตจากการตรวจสอบผลการดำเนินการในอดีต ที่อาจมีข้อบกพร่องในการดำเนินการ และทาง สอมธ. ได้ดำเนินการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจน ถูกต้องเหมาะสม สอมธ. ได้มีการหารือและ รายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อพิจารณาแนวทางที่ สอมธ. ดำเนินการและให้ข้อเสนอแนะที่จะช่วยให้การแก้ไข ข้อสังเกตดังกล่าวลุล่วงไปด้วยดี โดยมีหัวข้อหรือ ดังนี้

1. ด้านการรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิก
2. การจ่ายภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากของการรับฝากเงินบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิก
3. การลงทุนที่สหกรณ์ไม่อาจลงทุนได้
4. ระเบียบการให้สินเชื่อของสหกรณ์ ในส่วนของหลักประกันสำหรับเงินกู้พิเศษ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ อันปลอดภัย
5. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการให้สินเชื่อของสหกรณ์ และเกี่ยวกับสมาชิก ที่มีรายงานว่ามีการดำเนินการส่อไปในทางไม่สุจริต

ปัญหาข้อสังเกตข้างต้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต คณะกรรมการดำเนินการชุดปัจจุบัน จึงได้ดำเนินการแก้ไข มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิก

ผู้ตรวจสอบกิจการ ได้รายงานปัญหาด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบ โดยพบว่า สอมธ. มีการรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกตามข้อบังคับตั้งแต่ปี 2545

ข้อเท็จจริง สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2515 นอกเหนือจากการดูแลผลประโยชน์ให้กับสมาชิกของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นสถาบันการเงินในการรับฝากเงินให้กับนักศึกษา เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ รวมถึงอาจารย์ต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ที่เริ่มมีการเรียนการสอนตั้งแต่ปี 2528 ในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีคณะต่าง ๆ เปิดตามมา รวมถึงโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติในปี 2530 ในสมัยนั้นที่ศูนย์รังสิตยังถือเป็นชนบทที่ไม่มีธนาคาร การเดินทางยากลำบาก สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงได้เริ่มเปิดให้บริการที่นี้ ตั้งแต่เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ.2529 เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาและบุคลากร จึงถือเป็นสถาบันการเงินเพียงแห่งเดียวในศูนย์รังสิตในขณะนั้นที่ต้องทำหน้าที่เป็นสถานที่รับฝากเงิน ทั้งจากผู้ปกครองที่ฝากเงินให้บุตรหลาน นักศึกษา มาฝากเงินเพื่อใช้จ่าย การจ่ายทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัย รับฝากเงินจากหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเพื่อจ่ายเงินให้บุคลากร รวมถึงจากบุคลากรทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาสอนที่นี้ ด้วยบริบทที่มีความจำเพาะเช่นนี้ ในการจัดทำข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด พ.ศ.2545 จึงมีการจัดทำข้อกำหนด ส่วนที่ 2 ข้อ 33

ที่กำหนดว่า สอสมช. อาจรับสมาชิกสมทบจากบุคคลดังต่อไปนี้ คือ (1) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2) บุตร คู่สมรส หรือบิดามารดาของสมาชิก (3) นักศึกษา หรือผู้เคยเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (4) ผู้มีคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตามข้อ 17 และมีได้เป็นสมาชิก สอสมช. (5) บุคคลอื่นนอกจากตาม (1) (2) (3) และ (4) ที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรรับเป็นสมาชิกสมทบ โดยในการรับสมัครสมาชิกสมทบดังกล่าว สมาชิกไม่จำเป็นต้องถือหุ้นของสหกรณ์ เนื่องจากเหตุผลของการเป็นเพียงสถาบันการเงินบริการเพื่อรับฝากเงินเท่านั้น โดยข้อบังคับดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนในขณะนั้น ในขณะที่เรื่องของ สมาชิกสมทบในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ยังไม่ชัดเจนมีการแก้ไขและพัฒนาการหลายครั้ง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2563 ได้มีความชัดเจน เนื่องจากได้มีระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ข้อ 6 (3) (3.1) ที่กำหนดให้สมาชิกสมทบแต่ละรายจะต้องถือหุ้นในสหกรณ์อย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมดและให้ได้รับเงินปันผลในอัตราเดียวกันกับสมาชิก และนอกจากนี้ได้มีประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องความสัมพันธ์ของสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ จึงส่งผลให้สมาชิกสมทบต้องถือหุ้นตามระเบียบ รวมถึงสมาชิกต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2562

ตามข้อเท็จจริงข้างต้น ข้อสังเกตการรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิก ดังกล่าวจึงถือเป็นข้อสังเกตที่อาจไม่ตรงกับบริบทของสหกรณ์ที่มีการดำเนินการมาก่อนความชัดเจนของกฎหมาย รวมถึงเจตนาของการช่วยเหลือดูแลบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัย เป็นการดำเนินการภายใต้ขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์ ข้อบังคับของสหกรณ์ และมติที่ประชุมใหญ่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก อีกทั้งการรับฝากเงินจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกของสหกรณ์อาจขัดกับมาตรา 46 (5) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่นได้ หรือสมาคมพาณิชย์ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคม นั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน รวมทั้งขัดต่อ ข้อ 6 (3) แห่งข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่กำหนดให้ สหกรณ์มีวัตถุประสงค์ในการรับฝากเงินจากสมาชิก สมาชิกสมทบ หรือสหกรณ์อื่น จากการตรวจสอบรายละเอียดของผู้เปิดบัญชีเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ทั้งหมด พบว่าการรับฝากเงินดังกล่าว เป็นการรับฝากเงินจากสมาชิกทั้งสิ้น โดยมีประเภทผู้เปิดบัญชีในสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จำนวน 34,703 บัญชี มีรายละเอียดและแยกการพิจารณา ดังนี้

1. บัญชีเงินรับฝากที่เป็นสมาชิกปกติ จำนวน 23,680 บัญชี
2. บัญชีเงินรับฝากที่อาจเข้าหลักเกณฑ์เป็นสมาชิกสมทบ ตามข้อ 33 แห่งข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ว่าด้วยสมาชิกสมทบ พ.ศ.2548 ข้อ 4 แยกพิจารณาได้ดังนี้

2.1 เป็นสมาชิกสมทบที่มีบัญชีเงินฝากก่อนที่ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ.2563 ใช้บังคับ จำนวน 10,166 บัญชี

2.2 เป็นสมาชิกสมทบที่มีบัญชีเงินฝากภายหลังจากระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ใช้บังคับ จำนวน 857 บัญชี

รายงานสรุปรายละเอียดของผู้เปิดบัญชีเงินฝาก
ยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

ประเภท	จำนวนบัญชี	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนราย	ร้อยละ
1.สมาชิก (ปกติ)	23,680	68.24	12,755,831,556.95	56.48	10,434	56.46
2.หน่วยงาน	457	1.32	4,958,085,904.16	21.95	61	0.33
3. สมาชิกสมทบก่อนปี 2563						
3.1 นักศึกษา	7,072	20.38	1,996,241,962.83	8.84	5,652	30.59
3.2 ครอบครัวสมาชิก	633	1.82	1,187,709,869.34	5.26	280	1.52
3.3 บุคคลใน มธ.	2,004	5.77	1,061,363,839.04	4.70	1,446	7.83
รวม	9,709	27.97	4,245,315,671.21	18.80	7,378	39.94
4. สมาชิกสมทบหลังปี 2563						
4.1 นักศึกษา	342	0.99	294,325,973.91	1.30	204	1.10
4.2 ครอบครัวสมาชิก	82	0.24	120,368,795.21	0.53	32	0.17
4.3 บุคคลใน มธ.	180	0.52	171,483,573.54	0.76	143	0.77
รวม	604	1.75	586,178,342.66	2.59	379	2.04
5.ชาวต่างชาติ ก่อนและหลังปี 2563	253	0.72	41,218,013.07	0.18	227	1.23
รวมทั้งสิ้น	34,703	100.00	22,586,629,488.05	100.00	18,479	100.00

การดำเนินการแก้ไข สอมธ.ได้ดำเนินการแก้ไขตามคำสั่งนายทะเบียน เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 และได้มีหนังสือแจ้งการดำเนินการมายังนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 โดยสรุปผลการดำเนินการดังนี้

1. เป็นสมาชิกสมทบที่มีบัญชีเงินฝากก่อนที่ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ.2563 ใช้บังคับ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้มีข้อบังคับว่าด้วยสมาชิกสมทบ ตามข้อ 33 แห่งข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดว่า สอมธ. อาจรับสมัครสมาชิกสมทบจากบุคคลใดก็ได้บ้างตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงทำให้สามารถรับสมัครสมาชิกสมทบ

ในกลุ่มนี้ได้ และยังคงให้ถือว่าบุคคลที่เข้าหลักเกณฑ์เป็นสมาชิกสมทบก่อนปี 2563 ยังคงเป็นสมาชิกสมทบอยู่ต่อไป และมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 8 แห่งระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ.2563 สำหรับสิทธิในการรับฝากที่ให้สมาชิกสมทบแต่ละรายมีสิทธิในการถอนและฝากเงินเพิ่มได้ไม่เกินจำนวนเงินฝากที่มีอยู่กับสหกรณ์ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ หากสมาชิกสมทบก่อนปี 2563 มีคุณสมบัติถูกต้องตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ.2563 ก็ให้ดำเนินการรับสมัครเป็นสมาชิกสมทบตามระเบียบใหม่ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการเรื่องสมาชิกสมทบดังกล่าวในอดีต จากการตรวจสอบพบข้อบกพร่องในด้านของการจัดทำระบบทะเบียนสมาชิกสมทบ ซึ่งแต่เดิมใช้เลขบัญชีออมทรัพย์เป็นเลขทะเบียนสำหรับสมาชิกสมทบ เนื่องจากตามข้อบังคับ ไม่ได้กำหนดให้สมาชิกสมทบต้องมีการถือหุ้นสหกรณ์ จึงไม่ได้มีการจัดทำระบบทะเบียนสำหรับสมาชิกสมทบดังกล่าว จึงอาจทำให้มีปัญหาในด้านการตรวจสอบทะเบียนสมาชิก ซึ่งในข้อบกพร่องดังกล่าวทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบทะเบียนสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามข้อบังคับเสร็จเรียบร้อยแล้ว

2. สำหรับบัญชีเงินรับฝากหน่วยงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นไปตามข้อบังคับ สอมธ. พ.ศ.2545 ซึ่งถือเป็นนิติบุคคล การรับฝากเงินของนิติบุคคลสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้จัดทำระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ว่าด้วยการรับฝากเงินจากนิติบุคคล พ.ศ. 2565 และนายทะเบียนสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบแล้วนั้น ตามหนังสือที่ กษ 1109/3041 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2565 ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จะดำเนินการแก้ไขข้อบังคับให้สอดคล้องกับระเบียบเกี่ยวกับการรับฝากเงินจากนิติบุคคลเพื่อที่จะสามารถรับฝากเงินจากนิติบุคคลได้ตามระเบียบดังกล่าวต่อไป

3. เป็นสมาชิกสมทบที่มีบัญชีเงินฝากภายหลังจากระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ใช้บังคับ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ระงับการรับฝากเงิน และจะคืนเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และประเภทประจำ ให้แก่บุคคลที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์เป็นสมาชิกสมทบนั้นทั้งหมด ตามกำหนดระยะเวลาของสัญญาที่รับฝากเงิน โดยคำนึงถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และสมาชิกรายใดที่มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์เป็นสมาชิกสมทบแห่งระเบียบ นายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 และเป็นสมาชิกสมทบที่มีความสัมพันธ์กับสหกรณ์ตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จะดำเนินการรับสมัครให้ถูกต้องตามระเบียบต่อไป

4. กรณีสมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย ซึ่งทั้งหมดคืออาจารย์ชาวต่างประเทศที่มาสอนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 51/2565 ในการประชุมครั้งที่ 10/2565 วันที่ 5 ตุลาคม 2565 มีมติอนุมัติให้สมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย จำนวน 23 ราย พ้นจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด และได้ออกประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด เรื่อง ให้สมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยพ้นจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2565 โดยให้สมาชิกมาดำเนินการภายใน 15 วัน ทั้งนี้เมื่อครบกำหนดแล้วสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงให้สมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยจำนวนดังกล่าว พ้นจากการเป็นสมาชิกในระบบของสหกรณ์ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2565 และได้มีหนังสือแจ้งสมาชิกให้มาติดต่อบริษัทรับค้ำประกันและปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ สำหรับเงินฝากประจำให้เป็นไปตามเงื่อนไขการรับฝาก โดยเมื่อเงินฝากครบกำหนดแล้วจะให้มาดำเนินการถอนเงินรับฝากและปิดบัญชีต่อไป

สหกรณ์ได้ดำเนินการแก้ไขและทำหนังสือชี้แจงไปยังสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ทำหน้าที่กำกับดูแล สอมธ. ฉบับที่ 1 เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2565 ฉบับที่ 2 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2565 และฉบับที่ 3 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2565 แต่ไม่ได้รับคำตอบรับในการดำเนินการดังกล่าว จึงได้เข้าพบรองนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2566 และขอขยายระยะเวลาของคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์เพิ่มอีก 180 วัน เพื่อให้สหกรณ์สามารถแก้ไขได้ตามกำหนดเวลา ต่อมาได้ทำหนังสือชี้แจงการแก้ไขและผลการดำเนินการไปยังอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1 เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566 เพื่อขอรับทราบผลของการดำเนินการเพื่อให้เป็นข้อสิ้นสุดและไม่มีผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีประจำปี อย่างไรก็ตาม สอมธ. ยังไม่ได้รับคำชี้แจงดังกล่าว และต่อมาเมื่อผู้สอบบัญชีได้สรุปการปิดบัญชี ก็ได้มีข้อกังวลต่อข้อสังเกตดังกล่าว **ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการจัดทำบัญชีและอาจต้องจัดทำงบการเงินแบบมีเงื่อนไข** ทาง สอมธ. จึงได้ทำหนังสือหรืออีกครั้งไปยังรองนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566 และได้ขอเข้าพบรองนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566 รวมถึงได้ขอเข้าพบกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อหาแนวทางในการหาข้อยุติดังกล่าวและไม่มีผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงิน อย่างไรก็ตามทางรองนายทะเบียนสหกรณ์ยังไม่ได้ให้ข้อสรุปในแนวทางการดำเนินการ โดยจะมีการจัดทำหนังสือตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น เพื่อรอให้เกิดความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาข้อสังเกตดังกล่าวและไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงินประจำปี สอมธ. จึงมีความจำเป็นต้องเลื่อนการประชุมใหญ่ออกไปก่อน

2. การจ่ายภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากของการรับฝากเงินบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิก

ผู้ตรวจสอบกิจการได้ให้ข้อสังเกต จากผลการตรวจสอบขยายผลเพิ่มเติม หากการรับฝากเงินไม่อาจรับฝากเงินจากบุคคลกลุ่มดังกล่าวได้ ดอกเบี้ยที่ผู้ฝากได้รับไปนั้น ไม่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษี ส่งผลให้ดอกเบี้ยที่สหกรณ์จ่ายถือเป็นเงินได้พึงประเมินที่ผู้รับจะต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และสหกรณ์มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และนำส่งกรมสรรพากรให้ครบถ้วน ย้อนหลังตั้งแต่เริ่มรับฝากเงิน

ข้อเท็จจริง จากข้อสังเกตการรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิก ดังกล่าวจึงอาจส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ว่ามีการรับฝากเงินจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่สมาชิกของสหกรณ์ ซึ่งขัดกับมาตรา 46 (5) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ข้อเท็จจริงข้างต้นที่ สอมธ. รับฝากเงินจากสมาชิกสมทบตามข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด พ.ศ.2545 ความไม่ชัดเจนของคุณสมบัติของสมาชิกสมทบในขณะนั้นกับเจตนาอันบริสุทธิ์ในการให้บริการด้านการรับฝากเงินตามบริบทของมหาวิทยาลัย ในขณะนั้น จึงอาจถือได้ว่าการรับฝากเงินดังกล่าวน่าจะเหมาะสมสอดคล้องตามกฎหมายในขณะนั้น แต่หลังจากมีความชัดเจนในเรื่องคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามประกาศนายทะเบียนพ.ศ. 2563 เรื่องความสัมพันธ์ของสมาชิกสมทบกับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ ชัดเจนในการกำหนดให้สมาชิกสมทบต้องถือหุ้นตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วย การจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับ สมาชิกสมทบของสหกรณ์พ.ศ.2563 รวมถึงสมาชิกต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2562 ทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงได้ตรวจสอบดอกเบี้ยจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของสมาชิกที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา

ผลการดำเนินการ จากการตรวจสอบสมาชิกสมทบของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด พบที่มีรายได้ดอกเบี้ยตลอดปีภาษีนั้นมีจำนวนเกิน 20,000 บาทต่อปี ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 346) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขเพื่อการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2562 จะต้องเสียภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเงินฝากของการรับฝากเงินบุคคล โดยทาง สอมธ. ได้ประมาณการภาษีที่จะต้องนำส่งพร้อมเบี้ยปรับจากวันที่จ่ายดอกเบี้ยจนถึงวันสิ้นปีทั้งหมดเท่าที่สหกรณ์คาดการณ์ไว้ถึงปี พ.ศ. 2565 จำนวนรวม 214,156.74 บาท

สำหรับสมาชิกสมทบใหม่ที่สมัครหลังปี 2563 และมีคุณสมบัติขัดกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับสมาชิกสมทบ พ.ศ. 2563 ใช้บังคับและบัญชีเงินฝากภายหลังทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ทำการตรวจสอบพบว่า สมาชิกดังกล่าวทั้งหมดซึ่งมีบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เนื่องจากไม่มีรายได้ที่มีรายได้ดอกเบี้ยตลอดปีภาษีนั้น มีจำนวนเกิน 20,000 บาท

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และประกาศของหน่วยงานกำกับดูแลที่บริษัทได้ให้

ข้อสังเกต ด้านเงินลงทุนที่สหกรณ์ไม่อาจลงทุนได้

ตามที่สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้นำเงินไปลงทุนในหุ้นสามัญของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นการลงทุนผ่านกองทุนส่วนบุคคล นั้น ขอเรียนชี้แจงว่า การลงทุนดังกล่าวเป็นผลมาจากการตีความในสถานะของบริษัทดังกล่าวว่าเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่ ซึ่งทางสหกรณ์ได้มีการทำหนังสือสอบถามยืนยันไปยังบริษัทถึงสถานะของบริษัท จึงได้ตัดสินใจให้มีการลงทุนในหุ้นดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตามเมื่อทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้รับหนังสือจากคำสั่งนายทะเบียน ทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงได้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องในทันที

ในการนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด โดยคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 51/2565 ในการประชุมครั้งที่ 12/2565 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565 ได้รับทราบคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องในการลงทุนดังกล่าวแล้ว จึงมีมติแก้ไขข้อบกพร่องโดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ระวังการฝากหรือลงทุนที่ขัดต่อมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่องข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. 2563

2. ดำเนินการจัดทำแผนการปรับลดพอร์ตการลงทุนในหุ้นสามัญที่ไม่เป็นไปตามมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 โดยจะดำเนินการขายหุ้นสามัญดังกล่าวภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 หากมีราคาที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด

แต่เนื่องจากในปัจจุบันราคาหุ้นสามัญของบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ราคาปรับตัวลดลงมาก ทำให้ยังไม่สามารถที่จะดำเนินการขายหุ้นสามัญดังกล่าวภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 ได้ หากดำเนินการขายออกไปจะทำให้มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการปรับพอร์ตการลงทุนไม่กระทบต่อผลการดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงได้ดำเนินการขอขยายระยะเวลาการขายหุ้นสามัญต่อนายทะเบียนสหกรณ์ออกไปก่อนจนกว่าหุ้นสามัญดังกล่าวจะไม่มีผลขาดทุน ซึ่งคาดว่าจะใช้ระยะเวลาดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคม 2566

4. ด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับ และระเบียบการให้สินเชื่อของสหกรณ์ ในส่วนของหลักประกัน สำหรับเงินกู้พิเศษ เกี่ยวกับการให้สินเชื่อที่คณะกรรมการนำแผนการก่อสร้างอาคารซึ่งยังไม่มีรูปร่าง ไม่มีราคาและยังไม่อาจถือเอาได้ ไม่มีสภาพเป็น “อสังหาริมทรัพย์” ในเวลาที่สมาชิกกู้ยืมเงิน และนำมา จำนองเป็นหลักประกันหนี้เงินกู้พิเศษในฐานะ “อสังหาริมทรัพย์” ซึ่งไม่มีอยู่จริงในเวลาพิจารณาเงินกู้ เป็นข้อพิจารณาในการให้สินเชื่ออันอาจส่งผลเป็นการให้สินเชื่อที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบและข้อบังคับ อย่างสำคัญ

ตามที่ผู้ตรวจสอบกิจการได้ให้ข้อสังเกตว่า สมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินกู้พิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างอาคาร หรือซื้อที่ดินและสร้างอาคาร เป็นต้น หลักประกันสำหรับเงินกู้นั้นอาจบกพร่อง และไม่สอดคล้องกับระเบียบของสหกรณ์ ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ พ.ศ. 2548 ข้อ 21.1 ที่กำหนดว่า ในการกู้เงินกู้พิเศษ ผู้กู้ต้องทำหนังสือชี้แจงให้ไว้ ต่อ สอมธ. ตามแบบที่กำหนดไว้ และต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ มีอสังหาริมทรัพย์อันปลอดภาระจำนองรายอื่น จำนองเป็นประกันเต็มจำนวนเงินกู้นั้น โดยราคาประเมินของหลักประกันจะต้องคุ้มกับจำนวนเงินกู้ของผู้กู้ ทั้งนี้ภายใต้หลักเกณฑ์การประเมินราคาที สอมธ. กำหนด และประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ

ข้อเท็จจริง สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้นำแผนการก่อสร้างอาคาร (แบบแปลนก่อสร้างที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตามระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ พ.ศ. 2548 ข้อ 10 และ 11) มาใช้เพียงเพื่อใช้ในการพิจารณาวงเงินกู้สมาชิกเท่านั้น เนื่องจาก สอสมช.ตีความว่าการใช้อสังหาริมทรัพย์อันปลอดภาระจำนองมาเป็นหลักประกันก็ต่อเมื่อมีการทำสัญญาจำนองแล้ว ในขณะที่พิจารณาวงเงินกู้จึงอาจยังไม่ต้องนำหลักประกันมาค้ำเพื่อใช้พิจารณาว่าในวันที่มีการทำสัญญาและจะจ่ายเงินกู้นั้นจะมีหลักประกันที่คุ้มกับจำนวนเงินกู้หรือไม่ เนื่องจากหลักประกันอันปลอดภาระจำนองนั้นจะเกิดขึ้นจริงได้ก็ต้องมีการทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ก่อนแล้วจึงมีการจ่ายเงินกู้ ดังนั้นแม้โฉนดที่ดินที่ใช้ในตอนประเมินวงเงินกู้ก็ยังไม่ได้ปลอดจำนองเช่นกัน นอกจากนี้การมีการก่อสร้างที่อยู่อาศัยบนที่ดินยอมทำให้หลักประกันดังกล่าวอาจมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เมื่อสร้างเสร็จและส่งผลให้หลักประกันคุ้มกับจำนวนวงเงินกู้ของผู้กู้ และการพิจารณาการให้สินเชื่อดังกล่าว สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้มีวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงินกู้ตามแผนการก่อสร้างอาคารที่คุ้มกับเงินกู้ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาอนุมัติให้กู้ไว้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะจ่ายเงินกู้เป็นงวด ประมาณ 5 งวด ดังนี้

งวดที่ 1 จ่ายให้ในวันที่ทำนิติกรรม ไม่เกินร้อยละ 80 ของมูลค่าที่ดิน และทุนเรือนหุ้น (ถ้ามี)

งวดที่ 2 จ่ายให้เมื่อดำเนินการในส่วนของงานคอคดิน โครงสร้างรับพื้นชั้น 1 โครงสร้างชั้น 1 เสารับคานชั้น 1 เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจ่ายประมาณร้อยละ 20 ของวงเงินที่อนุมัติหักจากเงินงวดที่ 1 ไปแล้ว

งวดที่ 3 จ่ายให้เมื่อดำเนินการ ในส่วนของงานคานชั้น 2 โครงสร้าง งานพื้นชั้น 2 งานเสา งานท่อระบายน้ำดี น้ำทิ้ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจ่ายเงินประมาณร้อยละ 20 ของวงเงินที่อนุมัติหักจากเงินงวดที่ 1 ไปแล้ว

งวดที่ 4 จ่ายให้เมื่อดำเนินการของ โครงหลังคา มุงกระเบื้อง หลังคา ก่ออิฐชั้น 1 บันได เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจ่ายเงินกู้ประมาณร้อยละ 15 ของวงเงินกู้ของวงเงินที่อนุมัติหักจากเงินงวดที่ 1 ไปแล้ว

งวดที่ 5 เมื่อดำเนินการในส่วนของการก่ออิฐทั้งหมด เดินท่อร้อย สายไฟผนัง ฉาบปูนเรียบ ผนังด้านนอก ด้านใน งานพื้น วงกบ ประตู หน้าต่าง พร้อมทั้งขอลเลขที่บ้าน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจ่ายเงินกู้ส่วนที่เหลือ

ในการจ่ายเงินงวดแต่ละงวดจะตรวจสอบรายการก่อสร้างให้ตรงตามแบบแปลนอาคารที่สมาชิกเสนอ ซึ่งงวดการจ่ายเงินที่กำหนดอาจมีการเปลี่ยนแปลงกรณีที่ช่างก่อสร้างเปลี่ยนแปลงแผนการก่อสร้าง และการจ่ายเงินในแต่ละงวดจะจ่ายตามการก่อสร้างเสร็จโดยประมาณตามที่กล่าวมาข้างต้น จึงถือได้ว่าสหกรณ์มีการจ่ายเงินกู้ตามอสังหาริมทรัพย์ที่มีสภาพตามที่ปรากฏจริงและคุ้มกับจำนวนเงินกู้ที่สหกรณ์จ่ายไป อันส่งผลแก่ประโยชน์ของสมาชิกที่จะได้มีบ้านเป็นที่อยู่อาศัย หากต้องมีบ้านแล้วถึงจะกู้ได้คงไม่สามารถทำให้สมาชิกที่มีรายได้น้อยสามารถ มีบ้านเป็นของตนเองได้

การดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ข้อ 61 ประกอบระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ พ.ศ.2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 21.1 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้ออกประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินราคาหลักประกันเงินกู้พิเศษ พ.ศ.2565 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2565 เพิ่มเติม

5. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการให้สินเชื่อของสหกรณ์ และเกี่ยวกับสมาชิกที่มีรายงานว่ามีการดำเนินการต่อไปในทางไม่สุจริต

ข้อเท็จจริง จากกรณีที่ทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด โดยคณะกรรมการตรวจสอบ ได้พบความผิดปกติของการใช้หลักฐานราชการในการประเมินราคาที่ดินจากสำนักงานที่ดิน พบว่ามีมูลค่าไม่ตรงกับในเว็บไซต์ จำนวน 12 ราย ในปี 2564 และคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 50/2564 ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อสืบสวนในเรื่องดังกล่าว พบว่าน่าจะมีการดำเนินการใช้เอกสารปลอมดังกล่าวจริง รวมทั้งพบว่าอาจมีกรรมการบางส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการดังกล่าว จึงได้มีการลาออกของกรรมการที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้อง และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้มีการแจ้งความดำเนินคดีกับสมาชิก ที่อาจมีการใช้หลักฐานเท็จในการกู้ เพื่อให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว **อย่างไรก็ตามคณะกรรมการดำเนินการชุดที่แล้วได้มีการตรวจสอบมูลค่าของหลักประกัน ว่ามีความบกพร่องมากเพียงใด โดยใช้บริษัทในการตรวจสอบดังกล่าว ซึ่งพบว่า มูลค่าของหลักประกันไม่ได้บกพร่องแต่อย่างใด** ในขณะนี้ทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด ได้รอผลของการดำเนินคดีเพื่อพิสูจน์ความผิดและจะได้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ต่อมาผู้ตรวจสอบกิจการชุดปัจจุบันร่วมกับ สอมธ. ได้มีการตรวจสอบขยายผลย้อนหลัง ไปยังสัญญาเงินกู้ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องเพิ่มเติม พบว่ามีการนำเอกสารหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินปลอม/เท็จ มาประกอบคำขอกู้เงินประเภทพิเศษ โดยในเบื้องต้นพบว่ามีสมาชิกบางกลุ่มทำกิจการโดยนำโฉนดที่ดินแปลงใหญ่มาแบ่งแยกเป็นแปลงย่อยแล้วนำมาขายให้กับสมาชิก และต่อมาสมาชิกได้นำที่ดินดังกล่าวมาทำธุรกรรมหรือขอสินเชื่อกับสหกรณ์ โดยกลุ่มดังกล่าวได้จัดทำเอกสารให้ มีจำนวนถึง 153 สัญญา โดยส่วนใหญ่มีหนังสือรับรองราคาประเมินที่แสดงราคาไม่ถูกต้องตรงตามฐานข้อมูลของส่วนราชการอย่างสำคัญประกอบคำขอกู้เพื่อพิจารณาราคาประเมินของที่ดิน เช่นเดียวกับ 12 รายแรก

การดำเนินการ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงได้ดำเนินการตรวจสอบสัญญาเงินกู้ จำนวน 153 สัญญา ดังกล่าว พบว่าเป็นสัญญาเงินกู้ที่มีการชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้วจำนวน 70 สัญญา วงเงินที่อนุมัติให้กู้จำนวน 116.16 ล้านบาท และสัญญาเงินกู้ที่ยังคงมีภาระหนี้อยู่จำนวน 83 สัญญา วงเงินที่อนุมัติให้กู้จำนวน 163.92 ล้านบาท ทางสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จึงได้ดำเนินการโดยมีความคืบหน้าอย่างมากดังนี้

1) ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารรับรองดังกล่าว โดย สอมธ. ได้ทำการตรวจสอบไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี จำนวน 44 สัญญา สำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาคลองหลวง จำนวน 105 สัญญา รวมเป็น 149 สัญญา (ซึ่งมีสมาชิกกู้ร่วมกับคู่สมรส 2 สัญญา และสมาชิกยื่นกู้ใหม่โดยใช้ราคาประเมิน 2 สัญญา) เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2565 ว่าหนังสือรับรองราคาประเมินที่สมาชิกรายนี้ยื่นต่อสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด เป็นหนังสือรับรองราคาประเมินที่ออกจากสำนักงานที่ดินและสามารถใช้อ้างอิงได้หรือไม่ โดยทั้ง 2 หน่วยงานได้ตอบกลับมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2566 พบว่ามีหนังสือรับรองจำนวน 127 สัญญาที่ไม่ได้ออกโดยหน่วยงานดังกล่าว

2) ดำเนินการตรวจสอบมูลค่าของหลักประกันเพื่อตรวจสอบความบกพร่องของหลักประกันที่เกิดจากการใช้หนังสือรับรองดังกล่าว โดยว่าจ้างบริษัทประเมินที่เป็นกลางเข้าตรวจสอบและประเมินราคา ไปยังแปลงที่ยังคงสัญญาการกู้เงินอยู่กับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จำนวน 83 แปลง โดยผลการประเมินผลพบว่ามูลค่าของหลักประกันที่ได้รับการประเมินราคาส่วนใหญ่ มีมูลค่าค้ำมวลดหนี้ นอกจากนี้ผู้กู้ยังคงผ่อนชำระ ได้อย่างต่อเนื่องทุกแปลง (ยกเว้น 1 ราย ที่ขาดชำระ เนื่องจากขาดสมาชิกภาพ และอยู่ระหว่างติดต่อขายบ้านเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ที่ค้างชำระอยู่กับสหกรณ์ และได้ตั้งค่าเผื่อลูกหนี้ค้างชำระแล้ว) สหกรณ์จึงถือว่าสัญญาเงินกู้ดังกล่าว ที่จ่ายเงินได้ปกติยังเป็นลูกหนี้ปกติ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพ ลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ.2544 โดยมีได้จัดชั้นลูกหนี้ตามสัญญาเหล่านั้น เป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือลูกหนี้อันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้เงินกู้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการรองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากมูลค่าหลักประกันที่เกิดจากการปลอมแปลงเอกสาร และเพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง ที่ประชุมคณะกรรมการชุดที่ 51/2565 จึงมีมติให้รับรู้ค่าเผื่อความเสียหายสำหรับสัญญาเงินกู้ดังกล่าว เป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ที่มีปัญหาจากหลักทรัพย์ค้ำประกัน เป็นจำนวนเงิน 3,650,823.76 บาท ตามมูลค่าหลักประกันที่ต่ำกว่าภาระหนี้ (ประเมินมูลค่าหลักประกันที่ 80%)

3) สอสมช. จะดำเนินการขยายการตรวจสอบการประเมินหลักประกันของการกู้พิเศษทั้งหมด โดยคณะกรรมการที่เป็นกลาง เพื่อตรวจให้ครอบคลุมในทุกสัญญา ที่อาจมีโอกาสดเกิดการทุจริต

4) ในด้านการป้องกันทางสหกรณ์ ได้มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง การปรับปรุงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการประเมินและติดตามหลักทรัพย์รวมถึงจะมีการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายในต่อไป

สำหรับความคืบหน้าการตรวจพบการใช้หลักฐานราชการในการประเมินราคาที่ดินจากสำนักงานที่ดินที่อาจเป็นเท็จ ในปลายปี 2564 จำนวน 12 ราย นั้น ทางสหกรณ์ได้ตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงและได้ดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้อง จากติดตามความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง **ได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566** ว่าทางพนักงานสอบสวน ได้ดำเนินการส่งสำนวนสั่งฟ้องจำนวน 3 ราย ให้พนักงานอัยการแล้วเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2566 และทางสหกรณ์จะได้แจ้งความเพิ่มเติมในแปลงที่เหลืออยู่อีก 153 แปลง ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้มีมติการให้แจ้งความดำเนินคดีแล้ว รวมถึงการฟ้องแพ่งต่อความเสียหายอันเกิดจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เมื่ออัยการสั่งฟ้องแล้วต่อไป

แม้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นข้างต้นเป็นผลมาจากการดำเนินในอดีต แต่คณะกรรมการดำเนินการชุดปัจจุบัน ไม่ได้นิ่งนอนใจ ได้พยายามแก้ไขอย่างเต็มความสามารถบนผลประโยชน์ของสมาชิก ลดและจำกัดผลกระทบอันเกิดจากปัญหาดังกล่าว เพื่อไม่ให้สมาชิกได้รับความเดือดร้อน **ผมขอให้สมาชิกทุกท่านโปรดเชื่อมั่น และไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผม และกรรมการทุกท่านที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่สะสมมาเป็นเวลานานให้สำเร็จลุล่วง และก้าวสู่การเป็นสหกรณ์ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ ด้วยความรู้ความสามารถที่ผมมีและเชี่ยวชาญในด้านนี้ ผม คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน จะทำหน้าที่อย่างเต็มที่ เต็มกำลังความสามารถ ขอให้สมาชิกเชื่อมั่น เราจะฝ่าฟันวิกฤติและผ่านไปด้วยกัน ขอบคุณครับ**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.ฉัตรชัย มิ่งมาลัยรักษ์